

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра міжнародних економічних відносин
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 8.05056 Міжнародні економічні відносини
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування за магістерською
програмою «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств (організацій)»
(назва магістерської програми)

на тему: «ЗЕД підприємства: логістичні аспекти вдосконалення (на
прикладі МТП «Южний»)»
(назва теми)

Виконавець:

студентка факультету міжнародної
економіки

Шуршанова Дар'я Михайлівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Козак Юрій Георгійович _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В сучасних кризових умовах вихід України на європейські та міжнародні ринки є надважливим для успішного функціонування підприємств. Тому, звичайно, підприємству при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності потрібно організувати свою роботу таким чином, щоб максимально мінімізувати свої витрати і бути конкурентоспроможним на світовому ринку. Важливу роль в цьому грає саме логістика. Морські порти є однією з найважливіших складових частин транспортної системи будь-якої країни. Таке надзвичайне значення портів зумовлене тим, що вони виконують роль транспортного посередника та зв'язуючого моста між країною та світовою транспортною системою, економіками інших держав.

Тому саме сьогодні набули актуальності процеси удосконалення логістичної діяльності морських портів. Вже зараз необхідністю є застосування нових логістичних підходів та концепцій в організації діяльності та управлінні порту, а також формування їх логістичних систем. Адже в країнах з розвинутою ринковою економікою логістика – основа успішного функціонування суб'єктів господарювання, а формування ефективної логістичної системи портів забезпечує підвищення результативності економічних процесів всієї країни.

Мета дослідження – розроблення рекомендацій щодо організації та удосконалення логістичних операцій на підприємстві при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Завдання дослідження:

- визначити поняття та зміст логістичних процесів підприємства при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;
- описати особливості міжнародної логістики морських портів;
- надати методiku визначення ефективності логістичних операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності;
- проаналізувати зовнішньоекономічну діяльність МТП «Южний»;
- зробити діагностику міжнародної логістики МТП «Южний»;
- визначити шляхи підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності МТП «Южний»);
- виявити організаційні заходи оптимізації міжнародних логістичних операцій морського порту МТП «Южний»
- запропонувати напрями удосконалення ефективності логістичних процесів МТП «Южний» при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Об'єкт дослідження – логістичні процеси на підприємстві при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності

Предмет дослідження – процес удосконалення логістичних процесів на підприємстві

Методи дослідження: наукові методи порівняльного та системного аналізу, групування, методи статистичного аналізу, метод переходу від абстрактного до конкретного, економіко-математичного моделювання,

проблемно-ситуаційного аналізу та прогнозування економічних процесів. Допоміжними методами дослідження виступили математичні та графічні методи.

Інформаційна база дослідження: законодавство, нормативно-правові акти з питань зовнішньоекономічної діяльності, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених щодо значущості і ролі ефективності логістичних операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства, методичних підходів до визначення ефективності логістичних процесів при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Офіційні дані Державного комітету статистики України, Державної митної служби України, звітна інформація МТП «Южний», а також періодичні видання та джерела Internet.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (38 найменувань) та 4-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 90 сторінок. Основний зміст викладено на 80 сторінках. Робота містить 22 таблиці, 28 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: **ЗНАЧЕННЯ ЛОГІСТИЧНОГО УПРАВЛІННЯ ДЛЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА// МИНУЛЕ, СУЧАСНЕ, МАЙБУТНЄ, Випуск 7, том 2, Факультет міжнародної економіки (Одеса, Атлант, 2017 – 198 с.)**

прийнято участь у 1 науково-практичній конференції «Мікро-, мезо- та макроекономічні аспекти інноваційного розвитку економіки»// Одеса-2017. Назва доповіді: «Значення логістичного управління для підвищення конкурентної позиції підприємства, що займається ЗЕД»

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретично-методичні основи дослідження логістичних аспектів зовнішньоекономічної діяльності підприємства»** визначено поняття та зміст логістичних процесів підприємства при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності; описано особливості міжнародної логістики морських портів; надано методичку визначення ефективності логістичних операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

У другому розділі **«Аналіз логістичних процесів МТП «Южний» при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності»** проаналізовано зовнішньоекономічну діяльність МТП «Южний»; зроблено діагностику міжнародної логістики МТП «Южний»; проаналізовано ефективність логістичних операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності МТП «Южний».

У третьому розділі **«Шляхи удосконалення логістичних процесів «МТП «Южний» при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності»** запропоновано шляхи підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності МТП «Южний»; виявлено організаційні заходи оптимізації міжнародних логістичних операцій морського порту МТП «Южний» та

запропоновано напрями удосконалення ефективності логістичних процесів МТП «Южний» при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Сутність логістичного процесу — це організована в часі послідовність виконання логістичних операцій, що дозволяє досягти задані цілі. До логістичних процесів належать ті, що пов'язані зі зміною параметрів простору (розміщення), часу, форми, властивостей логістичних потоків.

2. Відмінності міжнародної логістики від внутрішньої полягають у різниці відстані перевезень, різниці валют, виду транспорту, яким здійснюється транспортування. Також країни мають відмінності щодо державних і митних вимог. В міжнародні логістиці потрібно враховувати особливості країн – партнерів, особливо щодо транспортної системи і транспортної політики, щодо посередників, щодо обчислення фрахтового та митного зборів, щодо вимог з пакування та оформлення багажу.

3. Методичні підходи до визначення ефективності логістичних операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності характеризується такими критеріями: витрати, задоволення споживача/якість, час та активи. Витрати найбільшою мірою відображають результати логістичної діяльності.

4. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності МТП «Южний» показав, що порт займає лідируючі позиції серед портів України й має найбільше перспективних можливостей до подальшого збільшення матеріальних потоків. Міжнародні матеріальні логістичні потоки морського порту Южний за січень – березень становили 11145,34 тис. тонн, що на 6,6% менш порівняно з тим самим періодом 2015 р. У 2016 році порт «Южний» плідно працює для залучення інвестицій з компанією Cargill, про що свідчить підписаний договір на 130 млн дол США.

5. Міжнародна логістика МТП «Южний» передусім обумовлюється обсягом обробки вантажів, що мають тенденцію до збільшення. Основним напрямом міжнародних матеріальних потоків морського порту Южний є експорт. За аналізом яких порт «Южний» знаходиться в задовільному конкурентному стані. Так як майже всі показники мають тенденцію до покращення.

6. Для підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності МТП «Южний» повинен діяти в декількох напрямках. Шукати нових партнерів для транзиту матеріальних потоків, якими можуть стати країни Азії та Центрально – Східної Азії. Удосконалити інфраструктуру порту, а саме в залізничній та автомобільній сфері.

7. Основним напрямом покращення міжнародної логістики порту є впровадження та удосконалення інформаційно-технологічної системи обробки даних.

8. Для удосконалення ефективності логістичних процесів МТП «Южний» при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності необхідно

перенести акцент з морського фронту на розвиток як логістичний центр за допомогою поєднання стратегій Lean і Agile Logistics та створення єдиного інтеграційного середовища управління ланцюгами поставок.

АНОТАЦІЯ

Шуршанова Д.М. **«Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: логістичні аспекти вдосконалення (на прикладі МТП «Южний»)»**

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«8.05056 Міжнародні економічні відносини»,
за магістерською програмою

«Зовнішньоекономічна діяльність підприємств (організацій)».

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – логістичні процеси на підприємстві при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності

У роботі розглядаються теоретично-методичні основи логістичних аспектів зовнішньоекономічної діяльності підприємства, методичні підходи до визначення ефективності логістичних операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності морських портів.

Проведено аналіз логістичних процесів «МТП «Южний» при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності, зроблено діагностику міжнародної логістики МТП «Южний».

Пропонуються організаційні заходи оптимізації міжнародних логістичних операцій «МТП «Южний», зокрема, обґрунтовується необхідність впровадження логістичної інформаційної системи типу PORTNET®, творення єдиного інтеграційного середовища управління ланцюгами поставок.

Ключові слова: зовнішньо-економічна діяльність, логістичні процеси, ефективність ЗЕД, вантажообіг порту, міжнародні перевезення.

ANNOTATION

Shurshanova D.M. **«Foreign Economic Activity of an Enterprise: Logistic Aspects of Development (Evidence from «Yuzhny sea port»)»**

thesis for Master degree in specialty «8.05056 International Economic Relations», under
the program

«Foreign Economic Activity of an Enterprise(Organisations)»

Odessa National Economic University

Odessa, 2018

Thesis consists of three chapters. Object of study is logistic processes at the enterprise in the implementation of foreign economic activity.

The research focuses on theoretic and methodic frameworks of logistic aspects of an enterprise's foreign economic activity, as well as methodic approaches to defining the efficiency of logistic operations in the field of foreign economic activity of sea ports. We completed the analysis of logistic processes at Yuzhny port as it performs foreign economic activity and we ran the diagnostics of Yuzhny seaport's international logistics. We also offered organization measures for optimization of international logistic operations of Yuzhny sea port, such as justifying the need for implementation of logistic IT system, similar to PORTNET®, and creating the united integration environment of managing the supply chains.

Key words: foreign economic activity, logistic processes, effectiveness of FEA, port capacity, international shipments.